

BUREN OP HET GROOT BEGIJNHOF

BUURTWERKING GROOT BEGIJNHOF MECHELEN

© uitgeverij Paul Finkenrath Berlin circa 1900

Nieuwsbrief 2014 - 01

Inhoudstafel

Dag Buur!	2
Pasen op het Begijnhof	3
Bebloemingsactie	3
Muziek op het Begijnhof	3
Terugblik Levende Kerststal	4
Oude en nieuwe bewoners op het begijnhof	6
Gezocht en gevonden	9
Nieuws	10
Greep uit de oude doos	12
Wist je dat	14
Proficiat	15
Agenda	16

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:
Groot Begijnhof Mechelen vzw
p.a. Inez Vanoverschelde
Vrouw van Mechelenstraat 21
2800 Mechelen
www.groot-begijnhof-mechelen.be

Alle opmerkingen over deze nieuwsbrief zijn welkom!

Werkten mee aan dit nummer:
Redactie: Inez Vanoverschelde,
Johan De Keersmaecker, Nathalie
Devriendt, Pier De Kock, Robin Moe-
yersons, Tom Depuydt, Wim Devos
Foto's: Joke De Valck
Lay-out: Paul Lettany
Eindredactie: Inez Vanoverschelde,
Tom Depuydt

Dag Buur!

Het nieuwe jaar is goed ingezet. Jullie kwamen in grote getale eind januari naar de nieuwjaarsreceptie en ook de tweede editie van de spelletjesavond midden februari was een groot succes!

Ook de komende maanden staan er heel wat gezellige activiteiten op stapel. Als vanouds zal Pasen gevierd worden met de Paashaas die door de straten van het Begijnhof trekt met in zijn kielzog tientallen kinderen en hun ouders. In mei organiseert de stad met de buurtwerking de bebloemingsactie. Daarnaast zal er in juni opnieuw muziek te horen zijn op het begijnhof! Over al deze activiteiten vind je meer info in deze nieuwsbrief.

Verder trekt Pier naar Jeanneke die al meer dan 55 jaar in de Sint-Beggastraat woont. En Wim snuisterde in de archieven en vond beeldmateriaal over de hoek van de Nonnenstraat en de Guido Gezellelaan.

Dat en nog veel meer vind je in deze eerste nieuwsbrief van 2014. We wensen je alvast veel leesplezier!

De buurtwerking

Paaseieren tekort !!!

We hebben bericht gekregen van de Paashaas dat er een probleem is met de paaseieren, hij heeft er niet genoeg om te verstoppen voor alle kinderen Gelukkig kent hij bakker Frans van het Begijnhof. De Paashaas heeft aan bakker Frans gevraagd of hij wil helpen om nog extra paaseieren te maken. Bakker Frans heeft hier mee ingestemd en heeft de hulp ingeroepen van een aantal kinderen van het begijnhof.

Op zondagvoormiddag **20 april** zijn jullie van harte welkom op onze Paasreceptie. We hebben nog niet beslist waar we dit zullen organiseren, maar jullie mogen wel rekenen op een enthousiaste Paashaas die alle jonge kinderen 's morgens uit hun bed zet – dus luister goed, en volg het geluid van de paasklok. Ga mee met de Paashaas zoeken naar lekkere chocolade-eieren voor jong en oud!

Dit jaar dus extra feest met Pasen want zeker genoeg paaseieren én met een begijnhofsmaakje ;-) !

(Nathalie)

Bebloemingsactie

Op zaterdag 26 april organiseert de stad Mechelen, met medewerking van verschillende buurtverenigingen, de bebloemingsactie. Tussen 10 en 12u ben je welkom op het Begijnenkerkhof (pleintje rechts van Celbroedersklooster). Breng je lege bloembakken mee, en wij vullen deze met potgrond en 1-jarige plantjes.

Muziek op
het begijnhof

Dit jaar weer PATABOEM?

Neen. Deze keer houden we het wat intiemer, zonder veel publiciteit buiten het Groot Begijnhof, maar wel weer met muziek. Laat je op zaterdagavond 7 juni verrassen door het kwartet Heidi C. Muziek voor de bewoners van het Groot Begijnhof dus, en ook een beetje door het Groot Begijnhof, want buurtbewoner René Jonckeer speelt in dit ensemble mee. Familie, vrienden en kennissen mag je natuurlijk wel meebrengen.

Zaterdagavond 7 juni, Begijnenkerkhof (rechterpleintje). Het exacte aanvangsuur wordt in de volgende nieuwsbrief meegeedeeld.

Terugblik Levende Kerststal

Eind december verwelkomden Maria, Jozef en Jezus vele honderden bezoekers aan hun Levende Kerststal (mèt dakkapelletje) op het binnenplein van Brouwerij Het Anker!

De drie koningen kwamen met waardevolle geschenken, herders en engeltjes brachten warmte. Mechelse sfeerbeelden van onze eigen Alfred Ost dompelden de stal onder in een nostalgisch kerstgebeuren. De rijdende beiaard, de United Brassband, het kinderkoor Kolor en het jeugdkoor Koraal zorgden voor unieke kerstklanken. Hartverwarmende en -versterkende drankjes en hapjes konden door jong en oud genuttigd worden. Het was een ommetje met de fiets waard!

Oude en nieuwe bewoners op het begijnhof

Op een zonnige (lente?)dag in de krusvakantie bel ik aan bij Jeanneke. Ze woont al 55 jaar in de Sint-Beggastraat. We zien haar regelmatig op haar fiets het begijnhof doorkruisen. Ze is een krante tachtiger en heel tof madammeke. Redenen genoeg dus om haar te gaan interviewen.

'Jamaar menneke, ik zijn van de buiten hé van Muizen, veel heb ik niet te vertellen zenne.'

'Zo beginnen alle gesprekken Jeanneke, we zien wel. Wanneer ben je geboren?'

'Ho, dat is al lang geleden. Op 25 december 1932. Ik ben een echt kerstekinneke. Ik was juist geboren en ik

werd meteen in de kribbe gelegd. Bij ons op de boerderij was er elk jaar een levende kerststal en een vers kerstekinneke was natuurlijk ideaal. Ik was de jongste van 4 en een nakomerke. Mijn broers en zus die waren veel ouder. Ik ben eigenlijk opgegroeid tussen hun kinderen. Mijn moeder was 43 toen ze mij kreeg. Mijn vader heb ik helemaal niet gekend. Die is 2 maanden voor mijn geboorte verongelukt op de jaarmarkt van Haacht.

Mijn oudste broer heeft dan meteen de boerderij overgenomen. Pas op ik heb een schone jeugd gehad hé, mij ga je niet horen klagen. Maar op familiefesten zag je toch dat die andere kinderen, allez hoe moet ik dat nu zeggen. Ja, ik zat er zowat bij, alhoewel dat die heel goed voor mij gezorgd hebben. Na de lagere school ben ik gaan werken in de wasserij als strijkster. Dat was nog den tijd van de hemden van advocaten en doktoers met van die puntige kollekes. Jaja en daar heb ik mijnen man leren kennen, Willy Van Bever. Hij was chauffeur in de wasserij. We zijn getrouwd en hebben eerst 2 jaar in de Adegemstraat gewoond.

Toen ik zwanger was zijn we verhuisd naar de Sint-Beggastraat. Want dat is hier eigenlijk een woning in 2 delen. Hier woonde tante Né en in de andere helft woonden de grootouders van Willy. Het is zo dat wij hier terecht gekomen zijn hé. Onze Rudy is geboren in 58. We hebben maar ene zoon. Mijn schoonmoeder zei: 'Als de naam wordt voortgezet is ene zoon genoeg!' en Willy heeft ernaar geluisterd. Tja dat was den tijd dat de kinderen naar hun ouders luisterden.

Later is Willy beginnen werken als chauffeur bij Stad Mechelen. En dan

gewerkt. Ik was, allez ben nogal een bezige bij.

De buurt die is ook veel veranderd, allez dat denk ik toch. Pas op ik klaag niet hé, want in ons hoekske hier kennen we mekaar nog allemaal. Maar vroeger kende iedereen iedereen in het Begijnhof. Ons voordeur was een dubbele deur en de enen helft stond altijd open. De mensen liepen hier binnen en buiten. Iedereen vertrouwde iedereen. Vroeger was dat toch iets anders. Maar ja nu moeten ze overdag gaan werken hé. Alhoewel ik werkte vroeger ook. Den tv dat heeft veel veran-

foto Jeanneke: © Pier 2014

nog later heeft hij gewerkt als bediende en moest hij het waterverbruik gaan opmeten. Tja nu moet je dat zelf ingeven. Dat waren andere tijden, hé. Ik heb heel mijn loopbaan als strijkster

derd. Vroeger zaten de vrouwen samen kerstkransen te maken en de mannen gingen het Begijnhof versieren. Tja dat was mannenwerk hé, die ladder op. Er was ook nog zoiets als de 'kriekskes-

processie'. Maar wat was dat nu weer? Je moet dat ne keer vragen aan den Jan. Misschien heb ik daar nog wel een foto van. Tja dat steekt hier vol foto's. Dat was zijn hobby hé. Al van toen ik hem leerde kennen. Ik heb hier kasten vol dia's. Maar ja ik ken daar niks van. Zijn donkere kamer staat er nog altijd onaangeroerd sinds zijn dood. Dat was nen goeie man, mijne Willy, nen gouden. In 2008 is hij overleden en ik mis hem nog elke dag. Ja menneke, elke dag. Soms als het mij teveel wordt, als ik zo met iets zit... dan spring ik op mijnen fiets en rij ik naar zijn graf. En dan ga ik het hem allemaal vertellen. Elke week toch wel enen keer en als het echt te veel wordt soms twee keren.

Pas op ik kan met mijn zoon goed babelen hé, daar niet van. Elke zaterdag rij ik met den auto naar Itegem. Naar Rudy en Karine en de twee kleinkinderen, Laurens en Simon. Maar ja, als ik met zoiets zit, dan moet ik naar zijn graf. Ik moet hem dat gaan vertellen. Het klinkt misschien onnozel maar dan kom ik terug thuis en dan heeft dat deugd gedaan. Ja, ik ben zo.'

Ze knikt twee keer en staart eventjes in de verte. Een mijmering schiet voorbij.

'Dan hebben jullie elkaar toch wel heel graag gezien?'

'Heel graag, heel graag! Ja, dat moogde gerust opschrijven. Heel graag! Maar je moet nu ook niet alles opschrijven hé. Straks staat uw gazetteke vol.'

Een gesprek van anderhalf uur is niet slecht voor iemand die niet veel te vertellen had.

(Pier)

Noot over de 'kriekskesprocessie':

Volgens Jan Van Asch en Josée Weygant was dat een lenteprocessie van de Katelijneparochie. In die processie hield kindeke Jezus een tak verse kersen/krieken in zijn hand. Als er bij ons nog geen kersen waren, werden die ingevoerd. Jan Van Asch heeft beloofd dit verder uit te zoeken en er in de volgende nieuwsbrief een artikel over te schrijven.

Gezocht... en gevonden!

Ben je op zoek naar medebewoners om aan een culturele activiteit deel te nemen, zoek je een babysit of ouders die net op zoek zijn naar oppasser voor hun kids,...? Via deze rubriek vind je misschien geïnteresseerde burenen! Bezorg je zoekertje aan info@groot-begijnhof-mechelen.be of steek het in de bus van Inez (Vrouw van Mechelenstraat 21).

Teruggevonden
na 46 jaar!

Eind januari ontving de buurtwerking een mail van Jozef Donckers.

Hij was op zoek naar Julien Symons, een oude legerkameraad die hij sinds 1968 uit het oog verloren was. Jozef wou Julien verrassen voor zijn 65e verjaardag, maar wist enkel dat Julien toen in de Milsenstraat woonde en dat hij bij de Post zou gewerkt hebben. Buurtbewoners Hilde en Connie gingen op zoek naar de man en via-via kwamen ze het huidige adres van Julien te weten. Binnenkort zal Jozef Julien in Mechelen komen opzoeken en kunnen ze elkaar na 46 jaar terugzien!

Opsporingsbericht:
Verdwenen paraplu

Op 25 januari ging de paraplu van Bieke mee naar de jaarlijkse nieuwjaarsreceptie van de buurtwerking. Dit jaar vond die plaats bij Paul en Els. Heel wat burenen verzamelden er voor een gezellige babbel, een hapje en een drankje. Maar toen Bieke terug naar huis wou gaan, bleek haar paraplu verdwenen te zijn.

Sindsdien is er geen spoor meer van de paraplu. De paraplu is ongeveer een meter groot en van het donkere type. Op het moment van de verdwijning was de paraplu nat.

Heeft u de paraplu op 25 januari gezien of weet u waar de paraplu zich nu bevindt, gelieve dan contact op te nemen met de politie... Of stuur gewoon een mailtje naar info@groot-begijnhof-mechelen.be.

Buurtreceptie TSM

Een vijftiental mensen van de buurt was begin februari op uitnodiging van TSM afgezakt naar de buurtreceptie van de school om toelichting te krijgen over de bouwplannen.

Een eerste voorbereidingsfase is alvast afgerond door de hoofdingang mét brandweertoegang te verplaatsen naar de Nieuwe Beggaardenstraat. Deze zomer zal het oude hoofdgebouw worden gesloopt en zal een torenkraan de nabije skyline domineren. De monumentale 'eiken zaal' uit het oude gebouw zal bewaard worden en integraal in het nieuwe ontwerp worden ingepast.

Deze ingrepen (zullen) zorgen voor overlast:

- De uitweg van de vrachtwagens met puin is voorlopig voorzien door de Vrouw Van Mechelenstraat, al lijkt deze straat ook niet de beste optie gezien de smalle doorgang en de -dikwijls verkeerd- geparkeerde wagens.
- Begin en einde van de schooldag, evenals de middag, zorgen steeds voor een vloed aan schoolverkeer: voetgangers, fietsers, bromfietzers en wagens die dikwijls dezelfde plaats op de weg willen opeisen, zorgen voor frustratie bij elkaar.
- In combinatie met de kinderen van de lagere school wordt de passage van sommige onvoorzichtige pubers als gevaarlijk beschouwd.

- De parkeerdruk is door avondschoolstudenten alleen maar toegenomen. De studenten worden aangemoedigd om op het Rode Kruisplein te parkeren, maar vermijden dat de schaarse plaatsen door cursisten worden ingenomen is onmogelijk. Doordat enkel een beperkte groep studenten op de speelplaats mag parkeren wordt al een groot deel van het doorstromend verkeer vermeden.

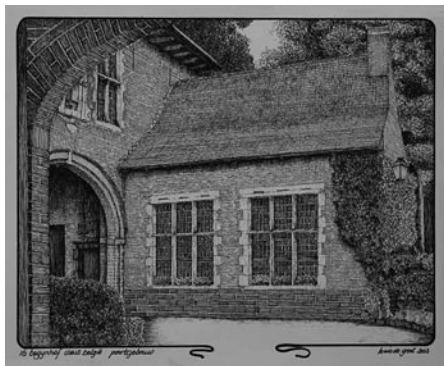
- De Nieuwe Beggaardenstraat is meer dan vroeger bezaaid met sigarettenpeuken, lege blikjes en papiertjes.

De directie doet echter zijn best om deze problemen aan te pakken en te sensibiliseren waar mogelijk. Herhaaldelijk staat een team klaar om de leerlingen van de rijweg te halen en het rijgedrag aan de schoolpoort van de Luchtballon bij te sturen. Het gedrag wordt na deze actie een weekje volwassener. Helaas ebt dit effect na een weekje weg tot de volgende actie ingezet wordt... Natuurlijk zal op één van bovenstaande punten nog gesakkerd worden, maar de wetenschap dat er wordt geluisterd en de school haar best doet om de overlast tot een minimum te beperken, helpt hopelijk alles wat te relativeren.

(Johan)

Begijnhoven in de Nederlanden

Als Mechelaar kennen we allemaal ons eigen Groot en Klein Begijnhof waar wij, net zoals zo vele toeristen, graag in ronddwalen. In Vlaanderen bestaan er nog 24 andere begijnhoven, waarvan het grootste - en volgens sommigen ook het oudste - te vinden is in Lier. Sinds 1998 is de helft van deze begijnhoven samen met het Groot Begijnhof van Mechelen ingeschreven op de UNESCO-Werelderfgoedlijst. Ook in Nederland, Wallonië en Noord-Frankrijk tref je deze bewoningsvorm in enkele steden en gemeenten aan.

Het nieuwe boek "Begijnhoven in de Nederlanden" van Louis de Groot vertelt het ontstaan en de ontwikkeling van de begijnen en hun begijnhoven door de eeuwen heen. Aan de hand van een honderdtal gedetailleerde en sfeervolle pentekeningen wordt elk bestaand begijnhof van Vlaanderen en omstreken beschreven. Ook verdwenen begijnhoven komen in het boek aan bod.

Een ideaal kijkboek van 160 bladzijden om alle begijnhoven te leren kennen en eventueel een keertje te bezoeken. Meer info vind je op www.louisdegroot.nl

(Tom) ||

De begijnhofsites in Vlaanderen zijn erkend als cultureel en architecturaal erfgoed. Ook al worden huizen gerenoveerd en aangepast aan de actuele woonbehoeften, de historische elementen, en daarmee een stuk geschiedenis, blijven gevrijwaard.

In deze rubriek willen we enkele decennia in de tijd teruggaan en vergelijken hoe een bepaalde straat, een huis, ... er vroeger uitzag en wat de huidige situatie is.

Deze keer tonen we beelden van de hoek van de Nonnenstraat en de Guido Gezellelaan, waar nu het hotel en de brouwerij van Het Anker staat.

In de 15de eeuw stond op deze plaats een gebouwencomplex dat als refugiehuis van de Sint-Bernardsabdij van Hemiksem diende. Eind 16de eeuw namen de begijnen het in gebruik als infirmerie ('Kranken') voor zieke, armlastige begijnen. In de 19de eeuw werd het ingericht als godshuis voor oude vrouwen en later in diezelfde eeuw als stoomzagerij. Sedert het einde van de 19de eeuw maken de overblijvende gebouwen deel uit van de brouwerij. (Bron: Beeldbank Mechelen)

Zicht op de 'Kranken' of Infirmerie van het Groot Begijnhof. Pentekening en aquarel toegeschreven aan Arnold Frans Van den Eynde (19de eeuw)

Vermoedelijk jaren '70.

Archief Onsia, © G. De Coninck

2014

(Wim)

Wist je dat?

- Pasen -zowel van benaming als traditie-afkomstig is van 'Pesach', het Joodse lentefeest?
- Het verstoppertje van eieren uit een Germaanse traditie stamt, waarbij eieren in de grond werden gestopt om deze vruchtbaarder te maken?
- Chocolate eieren pas in de 18e eeuw werden bedacht? Bakkers bliezen een kippenei uit en vulden dan de schelp met chocolade!
- De duurste paaseieren ontworpen werden door de Russische goudsmid Peter Fabergé?

Hij ontwierp deze unieke juwelen zodat de tsaren ze konden uitdelen als paasgeschenk.

(Johan)

Proficiat

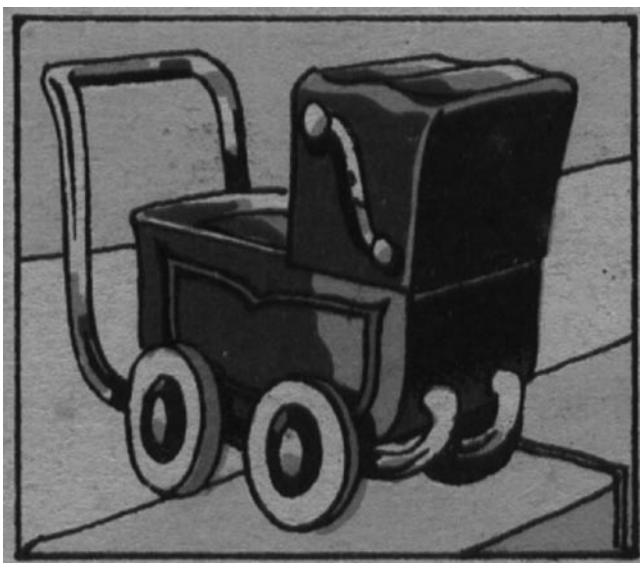

AYCO

De laatste maanden zijn er een aantal nieuwe bewoner(tje)s bijgekomen op het begijnhof.

Eén van hen is Ayco De Keersmaeker. Zij kwam op 6 maart ter wereld en is het dochtertje van Johan en Joke.

Heb je zelf iets te vieren? Bezorg dan je blijde gebeurtenis via een mailtje aan info@groot-begijnhof-mechelen.be of steek het in de bus van Inez (Vrouw van Mechelenstraat 21).

Agenda 2014

Noteer zeker de volgende activiteiten in je agenda:

Paasreceptie
zondag 20 april

Bebloemingsactie
zaterdag 26 april

Burendag
vrijdag 30 mei

**Muziekevenement
met ensemble Heidi C.**
zaterdag 7 juni

Mosselsouper
zaterdag 2 augustus

Als je graag wil meewerken en/of wil deelnemen aan de kernvergaderingen, mag je dat zeker laten weten. We vergaderen één keer per maand. Wil je graag helpen op één van de activiteiten, mag je dat ook melden! Vele handen maken lichter werk, en hoe meer zielen, hoe meer vreugd!

**Rommelmarkt
der Begijnhoven**
zaterdag 13 september

Levende Kerststal
zaterdag 20 en
zondag 21 december

Alle info over de buurtwerking vind je ook op internet:

Website: www.groot-begijnhof-mechelen.be

Facebook: 'Buren op het Groot Begijnhof'